

Cultuurplan voor Brussel / Plan culturel pour Bruxelles

Werkgroep Interculturaliteit

27-05-2010 – GC De Kriekelaar

Aanwezig : Joke Huygens (Beursschouwburg), Charlotte Launoy (CC Jacques Franck), Veerle Vanderleen (Lasso), Patricia Balletti (Théâtre Les Tanneurs), Christine Rigaux (Centre culturel Bruegel), Anne-Sophie Noël (Les Halles), Jolien Gadeyne (VTI), Joris Janssens (VTI), Els Rochette (Globe Aroma), Katelijne Van de Veer (Kamo), Lamia Mechbal (Concertation des Centres culturels bruxellois), Luc Mishalle (MetX), Anne-Françoise Martin (KMKG), Soufiane Bouabaya (Zinneke Parade), Anja Van Roy (Lasso), Leen Rossignol (GC De Kriekelaar), Yannick Bochém (GC De Vaartkapoen), François Ebuele, Delphine Guilmot (Maison Ephémère), Lissa Kinnaer (RAB), Leen De Spiegelaere (BKO)

Genodigde : Francis Marissen (Foyer)

Verontschuldigd / afwezig : Maarten Bresseleers (Sociaal Fonds voor Podiumkunsten), Sévérine Janssen (BNA-BBOT), Bram Bogaerts (Demos), Hamadi (Espace Magh), Frédérique Versaen (Wiels), Julie Rodeyans (Ada vzw), Willy Thomas / Dite Vanbrempt (KVS), Myriam Stoffen (Zinneke Parade), Christel Simons (Needcompany), Katrien Braeckman (OPB), Vanessa Vindreau (Fondation Hicter), Nadège Albaret (Centre culturel Le Fourquet), Elodie Mouton (Into Image), Peter Vercruyssen (Huis der Culturen), Karen De Cooman (Kaaitheater)

1. Inleiding

Op **dinsdag 29 juni** (van 9.30u tot 12.00u in De Munt / La Monnaie) wordt een infosessie georganiseerd voor alle werkgroepen, met een **stand van zaken van de vier projecten** en mogelijkheid tot discussie en uitwisseling.

De vier werkgroepen (Culturele Agenda, Cartografie, Artistsinbrussels.be en Interculturaliteit) werken op dit moment allen aan een eerste projectnota.

2. Presentatie actieplan Interculturaliteit (Veerle Vanderleen)

Zie powerpointpresentatie in bijlage.

3. Opmerkingen

➤ Grote vs kleine organisaties

Het plan lijkt in eerste opzicht geschreven voor grotere organisaties die makkelijk mensen kunnen 'afvaardigen', regelmatig jobaanbiedingen hebben, etc.

Hoewel de geïntegreerde aanpak centraal staat, moet het misschien ook mogelijk zijn voor kleinere organisaties om slechts aan één luik deel te nemen? Het *bindende aspect* kan moeilijk liggen voor bepaalde organisaties.

Er moet eventueel een 'schaalonderscheid' gemaakt worden tussen wat een grote en een kleine organisatie kan investeren?

➤ **Top downaanpak**

Het plan suggereert een top-downaanpak terwijl de omgekeerde dynamiek ook van groot belang is. Is er plaats voor kleine, niet gesubsidieerde organisaties die vaak heel interessante info kunnen aanleveren?

➤ **Beginners vs. Gevorderden**

Het Plan lijkt vooral geschreven voor organisatie die nog maar weinig ervaring hebben in de omgang met diversiteit;

Een organisatie kan echter *verschillende rollen* aannemen binnen de luiken van het traject.

Voorbeeld: Een organisatie kan tegelijk als 'ervaringsdeskundige' binnen Luik 1 optreden en als 'vragende partij' binnen Luik 2 en 3. Op die manier wordt het engagement wat verdeeld en blijft de geïntegreerde aanpak toch bewaard.

Voorafgaand aan het traject kan er een *doorlichting* gemaakt worden van de diversiteit binnen de organisatie en op basis van deze resultaten kan beslist worden op welk aspect meer nadruk moet komen, waar de organisatie als deskundige of vragende partij optreedt, welke timing wordt vooropgesteld, etc.

Om die reden zijn *ontmoetingsmomenten tussen de deelnemende organisaties* van enorm groot belang, om samenwerking en expertise-uitwisseling nog meer te bevorderen.

➤ **Aanwezigheid van de disciplines**

Het Plan is vooral gericht op de podiumkunsten (cf. de genoemde partners). Daar moet zeker aan gewerkt worden opdat alle disciplines zich in het plan kunnen terugvinden.

➤ **Luik 1: De individuele kunstenaar?**

Binnen het eerste luik (artistieke cel) moet de nadruk minder op het institutionele komen te liggen. In dergelijke cel kunnen bijvoorbeeld niet alleen programmatoren en artistiek leiders zetelen, maar ook individuele kunstenaars.

➤ **Luik 1: De rol?**

De rol van dit luik is een reflectie teweegbrengen omtrent het eigen artistieke discours.

➤ **Luik 2: Tewerkstelling, maar is er wel werk?**

Het plan legt grote nadruk op opleiding en tewerkstelling maar er zijn helemaal niet zoveel vacatures binnen de culturele sector. Er is ook nood aan een duidelijker zicht op de jaarlijkse instroom van nieuwe medewerkers binnen de sector.

De nadruk moet misschien meer liggen op *doorstroming* en *loopbaanontwikkeling* (weinig personen van andere origine draaien mee op stafniveau) en op de *inzet van vrijwilligers*.

Er worden ook vragen gesteld bij een rekrutering via het kunstonderwijs. Daar is de aanwezigheid van personen van vreemde origine namelijk bijna nihil.

➤ **Hoe begin je eraan?**

Wat het diversiteitsplan betreft: hier spelen BKO/RAB enkel een rol bij het stimuleren en communiceren van een initiatief dat volledig gedragen wordt door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Territoriaal pact – cf. verslag vorige vergaderingen). Ook wat de financiering betreft verloopt alles via het Gewest.

BKO/RAB kan dus een presentatie organiseren van het project en de inschrijvingen verzamelen. Vervolgens kan een ontmoeting worden georganiseerd tussen de geïnteresseerde organisaties en het Gewest en begint elke organisatie aan zijn parcours.

Wat het traject (met de drie luiken) betreft: eenmaal er zekerheid is over financiering (taak van BKO/RAB), zal het traject worden gecommuniceerd samen met een deadline voor inschrijving. Daarna kunnen alle deelnemende organisaties uitgenodigd worden voor een eerste ontmoeting en is het startschot gegeven...

Naast de specifieke opmerkingen is het ook duidelijk dat het Actieplan andere pistes en suggesties niet mag uitsluiten. Na de concretisering van het Plan kan de Werkgroep blijven bestaan als een soort denktank rond andere projecten en thema's (bvb. Quota).

Ook het Plan moet een openheid bewaren om tussentijdse evaluaties en bijstellingen mogelijk te maken.

4. Integratiecentrum Foyer (Francis Marissen)

Foyer vzw is een integratiecentrum, ondersteund door de Vlaamse overheden maar met een meertalige werking. Doelstellingen zijn enerzijds de lokale integratie in Molenbeek en de regionale integratie in Brussel.

Foyer vzw richt zich op meerdere doelgroepen (jongeren, vrouwen, nieuwkomers, Roma's, ...) en sectoren (jeugd, cultuur, sport, onderwijs, ...).

De organisatie omvat verschillende werkingen:

- Sociaal-juridische dienst: begeleiding nieuwkomers
- Afdeling Kind & Gezin
- Wijkateliers (o.a. schrijnwerkerij, ...)
- Franstalig jeugdhuis
- Vormingscentrum (deeltijds onderwijs)
- Vrouwenhuis
- Cel sociale cohesie: werkt aan de positieve beeldvorming en het stimuleren van de dialoog
- Artistieke projecten

De verscheidenheid van de werkterreinen, die elkaar ondersteunen beschouwt Foyer als een troef. Foyer wil voorbijgaan aan de doelgroepenwerking en nadruk leggen op de geïntegreerde aanpak.

Naast deze werkterreinen heeft Foyer ook een nieuw project ontwikkeld dat zich richt op de bedrijfswereld. Met 'Divedtool' wil Foyer de diversiteit in de samenleving op een mobiele en creatieve manier zichtbaar maken en zo een aanzet geven tot een genuanceerdere beeldvorming hierover.

'Divedtool' is een interactief doolhof. Ondersteund door dilemma's, beelden en video's wordt het publiek steeds uitgedaagd een keuze te maken en die weer te geven op een routekaart.

Deze expo/doolhof kan worden opgesteld in bedrijven, culturele centra, etc.. Op 14 juni wordt het project voor de eerste keer getoond bij Foyer zelf. Meer info bij Foyer vzw / Francis Marissen.

5. *Gesprek met François Ebuele*

François Ebuele is acteur en werd geboren in Kameroen (Centraal-Afrika). Sinds drie jaar verblijft hij definitief in België.

Acteur zijn in Kameroen is niet evident. De familie beschouwt het als 'weggegooid geld' wanneer hun kind beslist om acteur te worden, vermits theater niet betaald wordt en de kinderen ook later hun ouders niet gaan kunnen ondersteunen (wat traditie is in Kameroen).

Daarnaast wordt kunst uit politieke hoek ook helemaal niet ondersteund. Theater wordt beschouwd als een vehikel om de overheid schade te berokkenen (theater kan de socio-economische situatie, de corruptie, ... aanklagen en zo de bevolking sensibiliseren).

Om die reden is het ook heel moeilijk om de Kameroeneese gemeenschap in België te overtuigen om naar het theater te gaan. Ieder blijft uiteindelijk verbonden aan zijn cultuur van oorsprong, ook al wonen ze elders.

Eenmaal in België was het voor François duidelijk dat netwerken de enige manier was om aan werk te geraken: zichzelf verkopen, tonen dat je bestaat.

6. *Kalender volgende vergaderingen*

Donderdag 24 juni van 13u00 tot 16u00, locatie te bepalen

Dinsdag 29 juni van 9.30u tot 12.00u, De Munt: Stand van Zaken Werkgroepen
